

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felölös szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésügyi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petitors egyezri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyiltter peti sora 50 fill.

Városi csatornázás.

(Cz) Évek hosszú sora óta keservesen vadudó tengeri kigyó a városi csatornázás kérdése. A vármegye már rég elhatározta, megcsinálhatta a tervekét és költségvetést, a község pedig folyton halogatta, halasztásokat kért és kapott, kibuvókat keresett és talált, míg végre az idén eltörtött az alsópáni türelme cserepe s kemény hangu rendelet utasította a községet a csatornázási munkálatoknak gyors és azonnali fogamatba tételére.

Ennek a rendeletnek hatása alatt azután Muraszombat község képviselő testülete, miután egyebet nem tehetett, elhatározta, hogy a munkálatokat árlejtes alapján fogja biztosítani és megbizta a községi jegyzőt, hogy a lapokban az árlejtes hirdetményt tegye közzé.

Ez tudunkkal megtörtént s a hirdetmény szerint az ajánlatok beadásának határideje június 30-ika. Még egy teljes hónap választ ugyan el bennünket ettől a terminustól, de az eddigi előjelekből ítélve, a csatornázásból most sem lesz semmi. Megjósoljuk — de adja az Isten, hogy rossz próféták legyünk — hogy a muraszombati csatornázási munkálatokra nem fog akadni vállalkozó, illetve senkinek fogja a munkát a megállapított költségvetés keretén belül elvállalni. És ennek egyes-egyedül a község késedelmeskedése az oka.

Volt alkalmunk néhány vállalkozóval, kik a tervek és költségvetések tanulmányozása vegett ide jöttek, beszélgetést folytatni, s ezek egyetelmű előadásból tudjuk, hogy az abban megállapított költségvetés szerint ma ezt a munkát elvégezni teljesen lehetetlen. Amint említettük ugyanis, a csatorna kérdés már meglehetősen régi. 1900-ban kezdődött s a vármegye műszaki közegével 1901-ben, tehát 6 évvel ezelőtt készítette el a költségvetést az akkori árak és munkás viszonyok tekintetbe vételével. Azt hisszük, senkinek sem kell bizonyítani, mind-egyikünk szomorúan tapasztalta, hogy azóta milyen arányokban emelkedett a drágaság és hogyan szökken fel a munkabérek és anyagok ára, Nem akarunk nagyítani, de bizton merjük állítani, hogy ma legalább 80 százalékkal drágább minden, mint ezelőtt hat évvel. Ha tehát Muraszombat 1901-ben nem késedelmeskedik, hanem neki lát a munkának, nevezetesen ösőbb összegért megcsinálhatta volna csatornáját, mint ma, mert arról ne is álmodjunk, hogy ép eszű vállalkozó ma találkozzék, aki az 1901-ben megállapított költségvetés szerint a munkát végezze, vagy plane hogy abból még néhány százalékot engedjen is.

Június 30-ika tehát minden valószínűség szerint el fog mulni a nélkül, hogy számba vehető ajánlat érkezzen s a csatornázás kérdése ismét megoldatlan marad.

Mivel azonban a közmondás szerint minden rossznak meg van a maga jó oldala is, talán nem is lesz e városra nézve a legnagyobb szerencsétlenség, ha a csatornázást ebben a mai formájában meg nem valósíthatja. Ugy tudjuk ugyanis, hogy a vármegye által készített terv nem tulajdonképeni csatornázást jelent, hanem csak a mostani árkoknak szűkebb tételét és befalazását, ugy azonban, hogy ezek felül-ről mégis nyitva maradnak, ilyen formán csak a széles árkok lesznek szűkebbek, de az a fontos közegészségügyi cél, amelyért a csatornázásnak tulajdonképen lennie kell, korántsem lesz megoldva. Az általános canalisatióknak csak ugy van értelme, ha a belvizek, a szennyvizek és kloákok tartalma a föld alatt lerakott, beholozott csatornákön át elvezetetik.

Fzt a fontos közegészségügyi kérdést vegye fontolóra a nemes város s most, mikor arra a pontra fog jutni, hogy az eddigi tervek szerint nem valósíthatja meg a csatornázási munkákat, vagy legalább nem azzal a kevés költséggel, mielőtt e fel munkára nagyobb pénzt aldozna, inkább letelessen tökéletes dolgot és csinálja meg a valódi csatornázást. A mi viszonyaink között, midőn a város egész területén már 2 méter mélységben víz van s kutaink is ily magasan fekvő vízrétegekből táplálkoznak, a szennyvizek elvezetése életkérdés.

Gyermekeink egészsége.

Mint ijjesztő rettenetes rém közelít felénk az a veszedelmes vörhenyjárvány, amely immár két év óta pusztítja járásunkat. A ragályos gyermekbetegségek legrosszabbika a vörheny, amelyből nincsen gyógyulás. A múlt nyári járvány szomorú statisztikája bizonyítja, hogy 90 százaléka a megbetegedéseknek halállal végződött. A megmaradtak pedig sohse lesznek ép emberek. Ennek a gyilkos ragálnak borzasztó nyomai maradnak meg. És ez a veszedelmes rohamlepesben közeleg felénk. Mártonhelyen, Markusházán, Halmoson, Muracsernyelyen, Ivánfalván vannak újabb és újabb megbetegedések. Egész gyűrű fogja körül községünket.

És e borzalmas baj ellen nincsen védekezés más, csak a gyermekek eltávolítása. Mindenki aki csak legkevesbé is teheti s akinek kedves a gyermekeinek élete — és kinek nem az? — vigye innen mihamarabb apróságait. Meneküljön e pusztító rém elől és még idejében. A nyaralás ideje amugy is itt van s ámbár mi sohasem voltunk

nagy barátjai annak a nyaralásnak, amely a muraszombati jó és enyhe levegőt és kényelmes otthont valamely más faluval felcseréli csak azért, hogy nyaraljon, most mégis arra buzdítjuk — a legszentebb közérdek nevében közönségünket — hogy menjen innen, vigye el gyermekeit messze földre mindaddig, míg e nagy veszedelem elvontul fejük felől. Hogy hová menjünk, az most egészen mellékes, csak messzire innen. Ne a luxust és fürdözést keressük most, hanem egy más egészségesebb vidéket, hol ugyanazzal a költséggel, amilyennel itthoni háztartásunkat visszük, igen szépen megélhetünk.

Korántsem akarunk tanácsokkal szolgálni, de közönségünk szives figyelmébe ajánljuk dr. Torday Ferencnek, a budapesti állami gyermek menhely főorvosának az Országos Közegészségügyi Egyesületben tartott előadását, amely arról szól, hogy gyermekeinket a Balatonra vigyük nyaralni. Miután nálunk most a nyaralás kérdése szomorúan aktuális, azt hisszük nem végzünk fölösleges munkát, ha a jeles orvos a figyelmre méltó munkáját az alábbiakban közreadjuk.

Az előadás a szokásos bevezetés után a következők:

Nyugodt lelkiismerettel a szakember tárgyi-lagos pártatlanságával mondhatom, hogy a természet esodás alkottsáival megdöött szép hazánkban a legjobb, legelőnyösebb, ugyszólván minden gyermeknek legmegelőelőbb hely a Balaton partja.

A Balaton természetü szépségeiről nem merek hivatatlanságommal fogva nem is tudok, de nem is szabad beszélnem. Mert mindannyiunknak közvetlen közelről kell ismernünk a Balatont.

Kell, hogy lebegjen lelki szemünk előtt a maga teljes szépségében a Balaton, a magyar tenger. Közép-Európa legnagyobb tavát méltán megilleti ez elnevezés, bár nem tengeramarvány, de a természet gazdagon felruházta mindazokkal a gyógyhatányokkal, melyek a tengerpartot egészí- seget viaszadó, életet megtartó, esodatevő helyre teszik.

A Balaton vize hígított ásványvíz. Kenve-gyületekben aránylag gazdag. Hőmérséke egészen megfelel a tenger vizének. Havonkénti közep átlag- ban, június, július és augusztus hónapokban mind- egy melegebb 20° Celsiusnál. A Balatonban fürdőzés gyógyhatásában a víz sajátosságain kívül nagy szerepet kell juttatni a hullámverés által kiváltott mechanikus és pszichikus ingereknek is. Fontos szerepe van a tisztá, jó levegőnek és az enyhe klímának. Korábban kezdődik ott a tavasz, tovább tart az ős, a nyári melegt pedig mérsék- lő a vízfelület, ugyhogy kánikulában is csak a déli órákban van igazán meleg. A nagy vízfelület este melegezőleg hat a part paratelt portól mentes, tiszta levegőjére. Reggel és délben pedig hűsítő a hatása. A Balaton vidékét általában verőfény jellegzi, mert itt sem az esős napok száma, sem az eső mennyisége nem nagy. Nyáron át ugy- szólván egész naphosszat nap firdót vesznek. A napfény napjainkban mindjobban megismert saja- tosságai formálnak újabb egészséges, erőteljes, életvidám és edzett embereket az oda vészerge- nyen, esenevészen, elgyengülten, bágyadtan, ked-

vellen hangulattal levitt városi gyermekből. A víz, a levegő, a napfény melle sorakozik, mint negyedik hatalmas tényező: a part fővenye. A parti homok csak mikroszkóppal meglátható kis kristályai, észre nem vehető apró kis tüszurakosokkal ingerlők a homokban hentergő, játszadózó, homokvárat építő gyermek bőrért és ezután fokozzák alaszállott anyagcserejét. Mindezen tényezőkből összegeződik az a csodás hatás, mellyel a Balaton melletti nyaralás megváltoztatja az angolkóros, görvélyes, vészegény, eseneségek gyermekeknek a városi élet egészségtelen viszonyai, s az iskolázatlanság és tanulás által erősen megviselt, sokszor életben maradásukban is veszélyeztetett szervezetét.

A Balatonnak csupán gyógyhatányai vannak, de ártalmait nincsenek. A Balaton melletti nyaralás üzleti ellenségei terjesztik azt a hazug hirt, hogy a Balaton melletti nyaraló helyeken gyakoriak volnának a váltókézések megbetegedések. A helygymnászterium hiteles hivatalos adatai szerint a nagy Balaton melletti fekvő községek ugyszólván teljesen váltókézesek.

A nyaralás másik rettegett betegségéről, a hasi hagymázról, a tüfuszak gyakoriságáról is vannak hivatalos adataink. Ezeknek tanúsága szerint az utóbbi 10 évben a Balaton partjai mellett ritkábbak voltak a tüfusz-megbetegedések, mint a Balaton melletti megyék egyéb részeiben. Ez idő alatt csak Siófokon volt egy ízben, 1905-ben tüfusz-járvány. A legürögsebben megoldandó feladatok közé tartozik ezért a Balaton melletti nyaraló helyek csatornázása. Mindenütt gondoskodni kell jó ivóvízről s akkor el fog mulni ezen egy ízben bekövetkezett, de a jövőben remélhetőleg végképen elmaradó veszedelem is.

A köljözö sűrűsödő teendő közé tartozik az állam, törvényhatóságok parti községek, parti biratokosok és telepések együttes erővel mihamarabb feltöltések, fölépítések egész hosszában végig a Balaton déli partját, hogy onnan kipszútsák a sást és a nádat, hogy lehetővé tegyék, hogy a Balaton egész déli partján végig a gyermekvilág ott a közvetlen közelből szízhassa a Balaton életét szabadlevegőjét, ott sütkérezhessen a Balatonban megfürdött napsugarak fényében, ott játszasson a befásított parti töltés homokfővenyén. A Balaton partját végig szabaddá kell tenni. Körüljárható, partmeneti sétautat kell, hogy övezze a magyar tengert.

A nyaralás sikereiben a természeti tényezőknél kivül a lakás és táplálkozás osztozkodnak. Az egészségtelen rossz lakások igen kétségessé tehetik a nyaralás eredményét; alacsony, nedves, sötét, szűk parasztházak nem alkalmasak nyári lakásnak. A nyaralás ne legyen továbbá a nehezen megszerzett vagyont eltékozoló költséges passzió. A magam szerény nézete szerint ép ezért azt tartom kívánatosnak, hogy a Balaton partját a környék lakosságának tulajdonát tevő, jól, de nem költségesen épített, kényelmesen, de nem fényűzően berendezett, nem túl nagy telkű bérnyaralók övezék körül. A városi élet minden hátránya átplántálódna a nyaraló helyre, ha a nyaralni menő gyermekek családok főképp szállodai lakásokban húzódnának meg. A környéki lakosság közvetlen anyagi érdekeltiségének fokozása utján lényegesen megjavulnának a Balaton-part élelmiszeri viszonyai is, melyekről viszont közvetlen tapasztalatok alapján mondhatom, hogy nem olyan rosszak, mint a hogy azt némelyek híresztelik. E tekintetben is javultak a viszonyok. A Balaton környéki lakosság mindinkább belátja a rendszeres élelmiszer termelés hasznát-hozó voltát. Már nemcsak a parti lakosság, hanem a beljebb fekvő községek lakossága is bőségesen szállít élelmiszereket a Balaton mellett nyaralóknak. Az élelmiszerek szállítását a közelmúltban épült helyi érdekű vasutak és a végre felépülő Balaton parti vasút nagyon megfogják könnyíteni. A balatoni szövetség szövetkezeti uton fellátható intézményekkel igyekszik az élelmiszert jobban és olcsóbbá tenni. És így minden valósággal meg fogjuk érni azt, hogy az érdekeltek célzatos, következetes, egymást támogató munkássága révén a társadalom mindenféle rétegeinek igényéhez és tehetségéhez alkalmazkodóvá és jutányossággal révén is általánossá fogják tenni a Balaton melletti nyaralást.

Tisztelettel kérjük hátrálékos előfizetőinket az előfizetés beküldésére.

Tisztelettel A kiadóhivatal.

Községi közgyűlés.

— Telekmánványosások. —

Muraszombat község képviselőtestülete május 31-én délután 1 órakor a községházban közgyűlést tartott Lainscsák József községbíró elnökelete alatt. Jelen voltak: Árvai Bernát, Antauer József, Bács János, Berger József, Barbarics István, Kovács István, Vujez György, dr. Vratartis Iván, Olajos Sándor, Faschinger Győző.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után letárgyalta a közgyűlés a tárgyszerovatot, melynek első pontja a Délvasmegyei Takarékpénztár kérvénye volt. A Délvasmegyei Takarékpénztár még 1903. július 7-én kérvényt adott be a városhoz, amelyben előadta, hogy emelendő épületnek homlokzatát a Böles-fele ház és az állami iskola vonalába kívánja helyezni, mi által pár négyszögöl területet a város tulajdonát képező utcából elvesz. viszont a Bokor-utca felőli részen ugyanannyit ad a városnak miután erre az építkezésnél szüksége nincsen. A város akkor kiküldte Sömen János bírót, Horváth Pál és Bács János képviselőket a kérdés tanulmányozására s ezek szóval kijelentették Olajos Sándornak, a Takarékpénztár ügyvezének, hogy a kívánt cserébe bele mennek. Írásbeli nyoma azonban az ügynek nincsen s a Takarékpénztár most beadott kérvényében az akkori határozatnak írásban leendő kiadását kérte. A közgyűlés egyhangú határozattal jóváhagyta a még 1903-ban kiküldött bizottság kijelentését s ezt írásban is kiadni rendelte.

Ha-onló tárgyban és ugyancsak szóval kérvényezett Dobray János vendéglős is. Az ő kérvényének az a legörvendetesebb része, hogy tényleg épít, ambar azt, hogy ezt mikor szándékozik megkelekedni, még nem árulta el. A város kézséggel hozzá járult, hogy a piacteréből Dobrai is elfoglalhasson egy darabot, miután emelendő épületet annyira ki akarja hozni, hogy a piaci homlokzat az utca frontjával egy vonalban legyen.

Mind két esetben díjtalanul bocsátotta a város a kérelmezők rendelkezésére az általuk elfoglalandó területet — szépeszeti szempontból. Semmi közünk a város tényéhez, csak azt szeretnők tudni, hogy miért nem kapja a város is ingyen a vasuti hozzájáró uthoz szükséges területet s miért kell neki perlekedni és kisajátítani, holott arra a pár négyszögölre nemcsak szépeszeti szempontból van szükség, hanem azért, mert e nélkül az utat a Plesza feláldozása nélkül nem lehet megcsinálni. A városatyák néhány garas ára petroleumot sajnálnak világítási célra, nagy értékű területeket pedig átengednek szám nélkül. A két kérvényező — csak gyengén számítva — elvesz legalább 50 négyszögöl első rangú területet. Ez csak 20 koronával véve, a város már is 1000 koronát ajándékoz s ezért az összegert szépen ki lehetne sajátítani a vasuti uthoz szükséges területet. Korántsem az építkezők ellen beszélünk! Akik a köztgyi iránti nézeteket ismerik, tán nem is gyanúsítanak meg ezzel! Hisz akik ily nagy költséggel építkezik, azoknál ez a pár korona nem jön számításba, a városnak pedig ez összeg jól esnek, annál is inkább, mert az ajándékozást akkor már más építkező is megkivánhatná. Más városok is szem előtt tartják a szépeszeti szempontot és nemcsak megengedik, hogy az utca vonalban épüljenek a házak, hanem erre kötelezik is az építőt, de egyben azt is kimondják, hogy a szükséges területet az építkező megvásárolni tartozik.

A tárgyszerovat e két kérvénnyel ugyszólván kimerült, mindössze Horváth József rendőrkapott foggyergyakorlatra 13 napi szabadságot s az esküdték alaprajstromát összeállító bizottságha küldte ki a közgyűlés Bács Jánost.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése kapcsán még a vasuti hozzájáró utról volt szó, de erről lapunk más helyen teszünk említést.

Szezon dal.

Ah itt a nyár, ugorka érik,
A szezon is már teljes mont,
Az ember majd megpukkad délig,
S nyeli a szunyogot, a port.
Verset írni! Ah szörnyű tréma,
De Izidor, a bős, szedő,

Ha ajtómon kidobom én ma,
Az ablakon újra be jó.

És esemény is akad bőven.
Helyely-közzel jó valami.
Rá ér az ember ily időben
Még szerelmet is vallani.
De erről szólni e helyen.
Tilva vagyon és nem merek,
Hátha kapok egy névtelen üli
Megírt illatos levelet.

Az a dőprés szorítja torkunk,
Van sírás, szörnyű jágatás,
Mert drága ah egy önfelédten
Bemondott ádóvalomás.
Csak az a jó, hogy a titkár ur
Derek szál legény, fél öles,
A hölgyek is adóznak neki,
S fizetünk mint a köles.

A bíróságnál nagy a drukok most,
A bíró, jegyző mind remeg,
Az elnök jó, vizsgálat árnya
Almaikban is el lebeg.
Egyenlő mosoly manapság
Higgyék meg, szörnyen sokat er,
Sokszor jövő, sokszor egy felig
Letört, megakadt karrier.

A vasut is már készülőbe,
Csak ut nines, mely hozzá vezet,
Kisajátítani kéne ottan
Egy parányi kis házhelyet.
De harezba áll a vasut, város,
S így az ember nem sokra megy,
S várunk, várunk, míg önmagától
Megindul egyszer majd a hely.

Szóval sok itt az aktuális,
Szörnyű sok a szeméző,
Verset írni ah! kriminális,
Ily melege' biz ég nem jó.
De mit csinál szegény poeta,
Sztrájkolni kék, de nem merek,
Nyakamon ül, kizératot vár,
Izidor a bős, szedőgyerek.

.....

HIREK.

— **Urnaja.** Borongós felhős időben ünnepelte a katolikus világ vallása egyik legnagyobb és legszebb ünnepét, az Urnáját e hó 30 án, eszűtörtükön. Szerdán este már hatalmas taraczkölvések hirdették a másnapi ünnepet. Reggel már korán a hívők ezrei seregettek a templom felé, ahol az ünnepélyes szent misét Szelepecz János plébános celebrálta. Kevéssel a mise kezdete előtt vonultak fel az iskolák növendékei s a muraszombati önkéntes tüzoltóegyesület vig zenezóval zászló alatt Meixner Matyás főparancsnok vezetés alatt. Harangok zugása közepette indult el a templomból a körmenet, melynek élén az iskolás gyermekek haladtak tanítóik vezetés alatt. Az oltári szentség előtt fehér ruhába öltözött iskolás leánykák mentek virágokat szórva, a tüzoltóság pedig sorfalat képezett. A tüzoltók zenekara alkalmi darabokat játszott. A körmenet megkerülte az egész várost s négy különböző helyen felállított oltárnál volt rövidbe ima. A hívők ezrei vettek részt a menetben. A városi hatóság képviselőiben Lainscsák József bíró ment a baldachin után.

— **Özv. Szápáry Gézáné szül. Györy Mária grófnő** nyári tartózkodásra muraszombati várkastélyába érkezett. Tervebe volt véve — s lapunk mult számában is említettük — hogy a Sorok-Ujfaluban eszközlendő építkezések végett gróf Szápáry Pálné is hosszabb tartózkodásra gyermekeivel együtt ide érkezik, azonban a fenyegető vörheny-járvány miatt megmásították tervüket s daczára annak, hogy a várban fogadásukra már minden el volt készítve, nem jönnek ide.

— **Gróf Szápáry László v. b. t. t.** pénteken pár napi tartózkodásra muraszombati kastélyába érkezett.

— **Dr. Laky Kristóf kir. kuriai bíró,** cz. és kir. kamarás, a szombathelyi kir. törvényszék elnöke, a muraszombati kir. járásbírósg ügymenetének megvizsgálása czéljából hétfőn városunkba érkezik s rokonaival, **Böles Béla** gyógyszerész vendégszerető házában fog lakni.

— **Novák Ernő főfelügyelő,** Barthalos István vasutunk engedményese, Fábján Lajos vállalkozó az építési vállalat több mérnöke kíséretében 28-án városunkban időztek a vasutépítés felülvizsgálata tárgyában.

— **Müködik az adópré.** Nines a föld kereségén echerbb hitelező, mint a királyi kincstár. Az nem enged s felkeresi minden évben a nyomorult adóalanyokat. A III. osztály kereseti adót kivétlo bizottság a mult évben müködött és megállapította 3 esztendőre az adót. Az idén újra összeült, hogy az évközben keletkezett fizeteket, vállalatokat és egyéb kereseti forrásokat megadóztassa. A bizottság elnöke Olajos Sándor ügyvéd, tagjai Bácz János, Böles Béla, Füst Albert és Vratáris Iván, jegyzője Horváth László muraszombati körjegyző. Kincstári előadónk Rainiss Lajos pénzügyi fogalmazó szerepel. Az adókvétlo bizottság — mely a városháza tanácstermében működik — kedden kezdte és szombaton végezte működését. Köteleességünknek tartjuk megjegyezni, hogy az „adózatok” majdnem kivétel nélkül megvannak elegeve a bizottság müködésével és elismeréssel szólnak Olajos Sándor elnök humánus eljárásáról.

— **A vasut megnyitása.** Lapunk mult számában hírül hoztuk, hogy vasutunk megnyitása június 25-ike közötti időben lesz. Ez a terminus most egy pár nappal változott. E hó 28-án ugyanis Novák Ernő vasuti főfelügyelő, Barthalos István engedményese, Fábján Lajos vállalkozó és az építési vállalat több mérnöke bejárták az egész, még a forgalomnak át nem adott vonalat s Novák Ernő főfelügyelő kijelentette, hogy a munkálatok oly előrehaladott állapotban vannak, hogy a vonalnak megnyitása június végén megtörténhetik. Ehhez képest visszavonhatatlanul megállapította, hogy a múltanrendőri bejárás június 27-én lesz, a forgalomnak pedig Péter Pál napján, június 29-én fogják az új vonalat átadni. A megnyitással kapcsolatos ünnepélyek a múltanrendőri bejárás napján, vagyis 27-én lesznek megtartva. Ezen megnyitási ünnepély programját legközelebb közölni fogjuk.

— **Rainiss Lajos p. ü.** fogalmazó e héten városunkban időzött és részt vett az adókvétlo bizottság ülésén mint kincstári előadó.

— **Madárünnepély** a muraszombati róm. kath. iskolában. Szomb. tanulságos is volt a május hó 25-én, az iszapban délelőtt lefolyt ünnepély Csizsár János és Fülöp Jenő tanítók vezette alatt az iskolaépület előtti gyönyörű fasorban. Az ünnepélyt egy háromszólamú énekkel kezdte meg Csizsár János; oly szépen énekeltek a tanulók, hogy bárhol előadhathák a felöntött dalárünnepélyen teljes elismerés mellett. Ezután Fülöp Jenő méltatta az ünnepély jelentőségét, melyet a miniszteri rendelet mindegyik iskola köteleességévé is tesz. Egyben a fák életének és

ápolásának nagy fontosságáról is értekezett; a szülők „éljen”-nel adtak kifejezést elismerésüknek a szép felolvasásért. Ezek után a tanulók szavaltak az összes ismert madarakról szóló verseket mind végig a legszebb figyelem mellett, szép hangsúlyozással. A kisebb gyermekek a madarak hangjait utánozó verseket mondtak derültséget kelteve. A szülők és az érdeklődő közönség örömmel hallgatták a tanulók kedves előadását. Ezek után ismét dalok következtek, oly szépen énekeltek, hogy a jelenlétük ismét és ismét újból dalokat kértek. Hallgattuk is örömmel és áhitattal, oly szép volt. Végül Szelepecz János plébános tartott a tanulók és szülőkhez szép lendületes beszédet. Az bizonyos, hogy ugy a tanulók, mint a jelenlétük szülők és vendégek nem fogják egyhamar feledni a látottakat, hallottakat.

— **A vasuti hozzájáró ut.** Megkészsül a vasut és nem lesz hozzájáró ut. A pleszán keresztül vonuló uton legalább még semmiféle munkának a nyomait nem látjuk. És ennek a kesedelemnek az oka a kereskedelemügyi miniszteriumban van. Nevezetesen az utépítésnél kisajátításra van szükség, amennyiben az egyik tulajdonos önként és egyezségileg nem akarja a szükséges telket átengedni. Ez a tulajdonos az ősszel, mikor a tárgyalások megindultak, már hajlandó volt telkének az utba eső részét méltányos egyezséggel a városnak átengedni, de a közügy egy jó akaroja akkor beszélt le e derék szándékáról, mikor már csak az egyezség aláírása volt hátra s így a kisajátítási eljárás megindítása vált szükségessé. Ez pedig azóta a kereskedelemügyi miniszteriumban pihen. A város legutóbbi közgyűléséből kifolyólag sürgős átirat ment a vállalathoz, ahonnan azonban az a felvilágosítás érkezett, hogy nem rajtuk, hanem a miniszteriumon múlik a kesedelem. Ugy tudjuk, hogy ekkor a jegyző sürgőnyt menesztett a miniszteriumba, kérvén az ügy sürgős elintézését. Most kiváncsian várjuk a fejleményeket, mert Muraszombathban fog megtörténni az a csoda, hogy lesz vasut, de nem lesz hozzájáró ut.

— **A telefon vezetékek megvizsgálása.** Pretor József, a soproni posta és távirda igazgatóság műszerésze szerdán és csütörtökön megvizsgálta igen alaposan és behatóan a telefon központot, a kezelést és az egyes állomásokat. Összekölte a legtávolabbi állomásokat, Czeldömőköt, Vasvárt s mindenünnen a legtisztábban lehetett a beszédet hallani. Csodálatos egy dolog ez a telefon! Mikor vizsgálják mindig jó, csak mikor mi szegény előfizetők beszélgetünk, akkor nem akar superálni. Mindazonáltal most már sokkal jobb a viszonyok, mint előbb voltak.

— **Értekezlet a póttartalékosok** segélyezésére összegyűlt és megmaradt pénz hovaforditása tárgyában. Vasvármegye közönsége annak idején, midőn a rendes tjonczok hiányában a póttartalékosok hivatnak be a tényleges szolgálat teljesítésére, elhatározta a behívott póttartalékosok családjainak társadalmi uton leendő segélyezését. Az elhatározás folytán a muraszombati járás közönsége sem zárkózott el e cemes ezél elől, a segély actiót nyomban meg is indította, minek eredménye folytán a járásban 751 korona 57 filler segélyösszeg folyt be, amiből azonban csak 470 korona lett a segélyezésre fordítva, míg a fennmaradt összeg ez ideig letétként az adóhivatalban kezeltetett. Miután azonban a segélyző bizottság központi vezetősége kimondta, hogy a fennmaradt összeg másra, mint a póttartalékosok családjainak segélyezésére nem fordítható, ennek folytán Hdrváth Pál főszolgabíró a hovaforditás tárgyában hozandó határozat hozatal végett június 16-ára értekezletet hívott egybe, melyre a segélyző bizottság tagjait meghívta.

— **Fegyelmi vizsgálat a vasuti hozzájárulások** miatt. Tudvalevő dolog, hogy a vasutmenti községek jóval-kevesebb összegű törzsrésznél jegyzéssel járultak a vasutépítési költségeikhez s ez által lehetővé tették a vasut megépülését. Több község meghátna a dolgot s mikor látták, hogy a

vasutat tényleg építik is, azt gondolván furfangos észszel, most már ugy is meglesz, megpróbálták a megszavazott hozzájárulásokat visszazívni. Természetesen a jogerős határozatokkal szemben ez nem sikerült, de az opponálásal igen sok ügyvédi költség merült fel. Tótkeresztur és Gyánafa is ezen ellenálló községek között van. Mindegyik ügyvéd vallott és kézzel-lábbal tiltakozott, kérvényezett és feleltetett a fizetés ellen. Ez természetesen nem akadályozta a részvénytársaságot abban, hogy a községek ne pereljék, mi által tetemes költség merült fel, másrészt az ellenállás is szép összegbe került, mert a községek képviselő fiskálisok nem dolgoznak ingyen. Az ellenállást azonban nem mindenki akarta, mert voltak józanul gondolkodó emberek, kik belátták, hogy hiába kapálóznak és csak felesleges költséget csinálnak maguknak. Az egyes igaztók azonban valószággal torlították a népet. Így Tótkeresztur Ozsvatics István, Gyánafán pedig Gumizlár Mátyás voltak a szóvivők s ók kényszerítették rá a községek népet az ellenállásra. Most a vesztelt csaták után következett a költségfizetés nehéz ideje. Mindegyik község köteles nehány száz korona perköltséget viselni. De mivel az ellenállás ellenőzi nem akarták — egész helyesen — a perköltségeket viselni, a község egész egyserien adó arányában kivettele rájuk a hozzájárulási összeget s a bíró egyik-másikat még végrehajtással is megfenyegette. Ez a kis manőver persze fölébe jutott a hatóságok most kemény vizsgálat folyik a bünökös ellen, aminek a községbíró ellen indítandó fogelmi lesz a vége, Ennek kapcsán arról is szó van, hogy mindazokat, akik ellenállásra bujtogattak, elmarasztalják azon költségekben, amelyek a nemfizetés folytán felmerültek.

— **Megkezdett építkezés.** A Délvas megyei Takarékpénztár hatalmas palotájának építkezését immár megkezdették. Rövidesen állni fog a szép épület, amely kétségkívül egyik méltó díszle Muraszombatnak.

— **Színeseink Alsó-Lendván.** Szilágyi Dezső társulata, amely a mult nyáron Muraszombathban is játszott, czuttal Alsó-Lendván müködik. Nem lehetetlen, hogy e jól szervezett társulat az idén is át rándul hozzánk.

— **Bünpör egy kortesnóta miatt.** A tavalyi választás még mindig kísért egy elkésztet bünyűg alakjában. A korteskedés hevében egy nóta jelent meg dr. Porkolab Mihály ügyvéd ellen, aki mint képviselőjelölt müködött az időben itt a járásban. Ezt a dalocskát dr. Porkolab Mihály sörtenk találta magára nézve s feljelentést adott be a törvényszéknek nyomatvány utján elkövetett rágalmasz miatt ismeretlen tettes miatt. A vizsgálat megindult és annak során Szabó Ignác ügyvédjelölt magára vállalta a szerzőséget. Ezért azután vád alá helyezték. Az ügyészség vádirata ellen azonban Szabó Ignác, aki megtanulta a büntelvényít, kifogásokat adott be, mert a feljelentés elkésztelen, a 3 hónapi indítványi határidő letelte után adott be. A törvényszék erre pótviszsgálatot rendelt, amelyet 31-én foganatosított dr. Szász Ferenc kir. aljárásbíró. Kihallgatta dr. Ritscher Samu ügyvédet és Hartner Géza kereskedőt, kik a párt vezérei voltak s akik most már pontosan nem emlékeztek arra, mikor jutott dr. Porkolab Mihálynak tudomására a gunyvers, de vallomásukból annyit megállapítható, hogy 1904. május 10-ike a legkésőbb terminus. Ettől számított 3 hónap alatt, vagyis augusztus 10-éig kellett volna a feljelentést megtenni, de mivel az jóval később adott be, Szabó Ignác kifogása minden valószínűség szerint alaposnak fog bizonyítani s elévülés czímén megszüntetik az eljárást ellene.

Hirdetések a kiadóhivatal címére küldendők.

Apró hirdetés.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van naponta délelőtt 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán délután 1—2 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

A muraszombati uradalomban Török Elemér tisztartónál 10 drh yorkshirei malacz darabonként 20 korona áron eladó.

Maiczán János ferenczfalvai (Vasmegeye) lakos 1400 négyszögöl területű telkét a rajta levő házzal, mely üzlethelyiségnek igen alkalmas, az összes hozzá tartozó gazdasági épületekkel együtt szabdkézből eladja.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járásbíróság 1907. évi V. 1483. számú végzése folytán fent felsorolt tőkekövetelések és járulékaikból meg hátralevő követelések s járulékaik erejéig Felsőlendván Kúhár József lakásán leendő eszközökre

1907. évi június hó 12-ik napjának

delelőtti 11 óraja határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett követelések az 1881.

évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron átul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §, értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Muraszombathban, 1907-ik évi május hó 28-ik napján.

SZABADFY JÓZSEF, kir. bír. végrehajtó.

Mesés szép lesz minden hölgy

a Mintsek féle világírű **Aranka-Créme** bamulatos hatásától. Egy légey ára **1** kor., nagyobb róza színben **2** kor. Aranka-szappan **70** fillér. Aranka mosdó víz **1** kor. Aranka hölgypor **1** korona, nagy **2** korona.

Kapható egyedül a készítőnél:

Mintsek Géza vegyészeti laboratóriumában Kecskemét.

Balkányi Ernő

könyv- és papirkereskedésében Muraszombat kapható és megrendelhető a következő tudományos, szépirodalmi munkák és napilapok:

Önüggyvéd, házi titkár

és levelező. Tartalom: utasítások sommás eljárás, fizetési meghagyás, polgári házasság, örökösödési eljárás, helyeg és egyéb illetekekről, szabadalmakról, kamatláb meghatározásáról szóló legújabb törvények alapján. — Minták ipari és kereskedelmi, családi és szerelmi levelekhez, szerződések, bizonyítványok, váltók, folyamodványok, nyugtak stb. stb. dolgokhoz. Bolti ára köve **2 K 40 f.**

Pallas Lexicon.

18 kötet, bolti ára **216** korona helyett **120**

korona kedvezményes ár. Értekezhetni az A.-Lendvai üzletben is.

Kis Ujság

és **Friss Ujság** politikai napilap, minden szám érdekes regényvel.

Tolnai Világ Lapja.

Szépirodalmi képes lap. A legelterjedtebb és teljesen mindent felölelő heti lap. Minden hóban első rangu iro által írt, angol vászonba kötött érdekes regény, melynek ára **40 fill.** Minden évben legalább kétszer nagyobb értékű kedvezmény. Egyes száma is elfogadhatik megrendelés, mikor is a hához lesz kihordva. — Egyes szám ára **24 fillér.**

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziáser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynek, oszúnál és megfűléseknek,** bedorzóleskekpen használva.

Figyelmeztetés: Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. — Forgár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzlete az „Arany oroszlánhoz“

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

215/1907. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szombathelyi és a muraszombati kir. törvényszéknek és járásbírósnak 1907. évi 2926. 2925. P. és 1907. V. 50 számú végzése következtében dr. Schaller Imre és dr. Stolzer Jakab ügyvéd által képviselt Luthár Lajos ugy J. Perchnig s utóda J. V. Müller gráci cég javára Kúhár József felsőlendvai lakos ellen 1744, 600 kor. és 665 kor. 28 fillér, s jár. erejeig 1907. évi márcz. 22 és febr 25. foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2733 kor. 76 fillér-re becsült következő ingóságok, u. m. ló, szekér, szánkó, sertés vegyestakarmany repa, masina, szeeska metsző, szobabeli butor, boltbeli áru ezek stbbiből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatni fog.

használt, keményebb fajjájú, kiforralté alak, tüzrakokhoz is nagyon alkalmas, eladó Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat, Kiloja 12 fillér. 5 kilonál kevesebb nem lesz eladva.

Csomagoló papír

A szappan, amely az egész munkát elvégzi:

Sunlight Szappan

PÉNZ, IDŐ és MUNKA - megtakarítás mellett a ruha még is szebb, mint valaha.

Egyedüli elárúsító **ASCHER B. és FIA** Muraszombat és Bellatinc.

Lokomobilok, Gőzcséplőgépek, Benzinmotorok, Aratógépek, Talajmivelő Eszközök, Teljes Malomberendezések, stb. stb.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTARSASÁG

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége, Budapest.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtaján, Muraszombathban.